Ч. 132 (12.788). Львів, середа 17. червня 1931. Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Розгубився у власних теоріях.

Еволюція, спантеличення чи тактичний маневр Станислава Ґрабського?

Львів, 15. червня 1931.

Ідеольогом польської ендеції у національних справах є — як відомо — не Поплавський, Дмовський чи який інший з покійних і живучих діячів того сильного польського табору, лише Станислав Ґрабський. Його вплив на польську національну політику тим більший, що він ніколи не обмежувався до самого теоретизування, а лише десятки літ брав найактивнішу участь у політичному житті і на основі своїх теорій саме виготовлював практичні пляни, які теж чи то сам безпосередньо чи при допомозі ідейних і партійних одновірців переводив в життя. Знаємо, що будучи кількакратно міністром освіти у відродженій Польщі не лише так мовити петрифікував пануючий досі курс шкільної політики на т. зв. „окраїнах“, але й мав величезний вплив на устійнення курсу внутрішньої політики земельної і фінансової. Очевидно, що значіння Ст. Ґрабського не обмежилося до звязання свого імени й своїх напрямних з національною політикою центральних польських урядів у Варшаві. Будучи навіть позбавленим доступу до офіціяльних достоїнств, не зрезиґнував з духового в таборі польської ендеції, промовляючи постійно на перших сторінках ендецьких часописів на національні та господарські теми. І хоча знаємо, що поміж „молодими“ та „старими“ ендеками істнують від довшого часу досить поважні тертя і суперечки, проте „старий“ Станислав Ґрабський не перестав грати ролі „старого“ і все „молодого“ активного політика, що надає старий, але все ще пануючий тон у польсько-українських відносинах в реальному житті. А що є безперечним фактом величезне значіння польської ендеції саме на польській галицькій вулиці й у польському галицькому адміністраційному та шкільному апараті — то не можемо відноситися з легковаженням до того, що нині проповідує Станислав Ґрабський.

Останнім його виступом були три статті у „Веку Новім“, як відповідь на анкету, яку ця ґазета переводить на тему можливостей якогось польсько-українського порозуміння. Ті статті дуже цікаві. „Старий“ Станислав Ґрабський остав у них вірний собі: крутить на всі сторони й доводить, як своє давнє „цетерум цензео“, що єдиною „тривкою“ розвязкою польсько-української проблеми є таке скольонізування „східних кресів“ таке пронизання українського культурного й господарського життя „польськими цивілізаційними впливами“, щоби українська етнічна більшість на цих землях стала згодом меншістю: тоді щойно щезне, мовляв, зовсім українська проблема і як внутрішня польська і міжнародня проблема, бо вона істнує виключно, як історична ривалізація поміж Польщею і Росією. Колиж ця остання, мовляв, або її спадкоємниця державна Наддніпрянська Україна побачить за Збручем рішучу національну більшість поляків, тоді так само зрезиґнують з претенсій до Східної Галичини, як Польща зрезиґнувала з Вроцлавщини (Бресляв), де є нині більшість німців...

Програма — як бачимо — ясна і проста. Та є на прочуд вона послідовна, коли пригадати собі, що зараз після повстання відродженої Польщі Ст. Ґрабський отверто пропаґував концепцію повної національно-державної асиміляції українців, передбачуючи на це навіть точно скалькульоване число літ — пятнацять. І було би все в порядку, коли би не якісь нові скомпітливі тони у цій статьі пісоньці.

І так ціла перша стаття того старого ендека, який до цього часу проповідував лише боротьбу, — вічну, вперту й безпереривну боротьбу з українцями, — пронизана одним провідним миролюбивим тоном. Ст. Ґрабський раптом заговорив про потребу „можливо якнайбільш згідливого співжиття“, бо, мовляв, „всяка сварня і ненависть на „кресах“ є мерщій використовувана проти Польщі і Німеччиною і московським Комінтерном“. „Очевидно, (впевняє Ст. Ґр.) казати про користь з доброго співжиття русинів з поляками та одночасно почувати до русинів, їх мови, ноші й обичаїв ненависть чи погорду — булоб звичайною облудою“. „Бажаю з цілої душі, щоби польські суспільні й політичні діячі пройнялися якнайглибше засадою, що спирати сили власного народу й держави на фальші, безправстві і чужій кривді завсіди кінчаються фатально“. „Всяка ненависть створює лише розклад, нічого позитивного оперти на ній не можна“.

І Ґрабський накликує забути про „взаємні кривди“ та не зачіпати їх. Бідкає лише, що в українському громадянстві все ще грає поважну ролю „ґенерація, вихована в Австрії“ і сподіється, що „направду на ґрунті польської державности стане щойно молода ґенерація“ (цього одного уступу досить, щоби пізнати **ignorantiam maximum in rebus ucrainicis** Ст. Ґрабського: він, видно, не має зеленого поняття про настрої не лише серед „молодої“, але й наймолодшої української ґенерації.).

Очевидно, що сам Ґрабський, прочитавши у друку ті свої ліберальні і толеранційні заяви, схаменувся, що вони щось з його асиміляційними теоріями й програмами не дуже гармонізують. І в третій статті старається спантеличеному читачеві „Веку Нового“ пояснити, що він, мовляв, є проти всякого насильства, але чейже нема насильства над українцями, коли землю польських поміщиків парцелюється поміж мазурів, коли українські діти ходять до „утраквістичних“ шкіл, де на „половину“ (?!) учать по польськи й по українськи, або коли є „спільні“ кооперативи та професійні й спортові організації! Після того „пояснення“, обрахованого видно на найбільш наївного читача, Ст. Ґрабський поручає, „щоби польська й українська інтеліґенція порозумілися, аби боротьба польського й українського націоналізму велася з обох сторін методами, що не понижують гідности одних, ані других“, „не викликують ненависти поміж польським і українським населенням“ та „не гальмують культурного й суспільно-господарського поступу однаково поляків, що й українців“. Накликує до „взаємної льояльности“, про потребу взаємної пошани і радить взаємно пізнаватися і вкінці доводити до такого порозуміння, яке уможливилоб „згідно з правом і християнською моралю боротьбу за національні польські й українські ідеали“.

Щож усе це значить? Чейже Ґрабський не є такий наївний, аби вірив, що не лише „молода“, але й їкста з черги українська ґенерація погодиться на таку „мирну“ й „не насильну“ програму, яка має на цілі, — як це він сам з похвальною щирістю заявляє, — національну асиміляцію українців! Якжеж, з другого боку, можна нарід асимілювати і давати йому можливости „культурного й суспільного господарського розвою“ при пошані для його мови, звичаїв і т. д. вкл. до уможливлення йому боротьби за національні ідеали?!

Словом — ці останні статті Станислава Ґрабського перейшли вже межі звичайного облудного крутійства. Вони вказують на щось глибше, щось поважніше: або повне життєве банкроцтво його асиміляційної програми спонукує його до якоїсь її ревізії, якої він ще сам не перетравив і її не зясував собі, або під напором подій ендецький політик збився з пантелику і не знає, кудою йти, або — рішив вибрати іншу тактику: сальонових форм замість брутальної сили — з тою самою метою на увазі...

—o—

Життя і положення білоруського народу в Польщі.*)

V. Центральний Союз Білоруських культурно-освітних і економічно-господарських Орґанізацій.

Нова позиція хадеків, політично не дуже фортунна, саме й є причиною, яка викликує ті напружені, ворожі відносини поміж нею і білоруськими культурниками національно-громадського напрямку. Тимчасом ті культурницькі сили, не вважаючи на всі атаки комуністів і хадеків, не зважаючи на особливо сильну опіку державної адміністрації над ними, особливо в часі останньої виборчої кампанії, здобувають чимраз більші впливи серед населення, яке фактично, завдяки всьому пережитому в останніх роках, до деякої міри зневірилося в великі гасла і чимраз більше склонне до т. зв. орґанічної праці. Не маючи при нинішньому політичному режімі спроможности зорґанізуватися в окрему політичну партію, представники цього напрямку обмежили свою роботу до культурно-освітних і господарських орґанізацій і установ. Вони обіймають своєю працею і впливами низку громадських установ, усе середнє шкільництво, орґанізацію вчителів, жінок і т. д. Ця ґрупа створила і свій культурний осередок т. зв. „Центральний Союз Білоруських культурно-освітних й економічно-господарських Орґанізацій та Установ“, у скороченні „Центросоюз“.

Така, як сказано, аполітична позиція Центросоюзу зрозуміла (і то тим більше, що свого соймового представництва у 1930 р. Центросоюз не вспів здобути з причин, від нього незалежних), бо вона мала можність виступати і перед урядовими чинниками з домаганнями задоволювання національно-культурних потреб білоруського народу, заґарантованих офіціяльно польською конституцією і міжнародніми трактатами. У низці публичних виступів представники Центросоюзу висунули перед польським громадянством низку домагань, за які свого часу боролася і Громада (право прилюдности для двох білоруських ґімназій, допомога для них з державного скарбу, державна учительська семинарія з білоруською мовою навчання і т. п.).

Одначе домагання відносно народнього шкільництва як також відносно професіонального шкільництва і домагання економічно-господарського характеру викликали серед урядових сфер гострий спротив.

У відповідь на ті домагання Центросоюзу польські відповідальні чинники пішли на закриття одної з трьох істнуючих приватних білоруських ґімназій (у Клецку) і на видалення цілої низки старих учительських сил з віленської приватної білоруської ґімназії. Мотивом видалення є те, що ці учителі не мають польських учительських кваліфікацій. Далі білоруським культурним орґанізаціям зменшено і без того маленькі допомоги. Накінець у доповнення до всього сказаного розпочалася піттримувана урядовими сферами нова політична акція наскрізь польонофільського характеру, яка всю свою енерґію спрямувала проти Центросоюзу та його провідників.

VI. Польонофільство та його ґенеза.

Так званий „польонофільський“ напрям мав в білоруському русі свою історію. Була ціла низка спроб орґанізувати цей рух, але не зважаючи

*) Гляди чч. „Діла“ 121, 123, 125, 127.

на значні кошти, витрачені на ту ціль, цей рух банкротував та компромітувався. Так було з імпрезами польонофілів Алексюка, Валейші, Павлюкевича та інших. Тепер на арену виступив новий польонофіл, бувший юрисконсульт при центральному бюрі (секретаріяті) Громади Фабіян Акіньчиц. Засуджений свого часу разом з іншими громадівцями, Акіньчиц після виходу на волю притулився біля білоруських культурників, заявляючи, що він стоїть цілковито на їх плятформі. Але по деякому часі цей бувший громадівець лівого напрямку, цілковито змінив своє політичне обличчя і почав видавати пашквілі вже не тільки проти своїх давних ідейних однодумців-лівих громадівців, але й проти тієї ґрупи, з якою досі боролися завзято і комуністи і хадеки, висуваючи проти них закид польонофільства. Зокремаж національно-культурних діячів Островського і Луцкевича обвинувачує Акіньчиц у своїх одноднівках „Белоруская Праўда" саме в тому, що вони є... скритими комуністами. Цей бувший громадівець просто накликає тепер польські чинники до того, щоби ліквідувати установи, згуртовані в Центросоюзі, заявляючи при тім, що саме „орієнтація на Польщу — є орієнтацією на власні білоруські сили".

Ось більше менше повний образ тих відносин, які запанували тепер серед білоруського громадянства. Коротко можна його означити так: війна всіх проти всіх. У тій боротьбі білоруськими руками нищиться моральні та матеріяльні сили білоруського народу на користь чужих чинників, які намагаються зготовити смертний присуд білорусам, як окремій нації.

Меншини і Ліґа Націй у палаті льордів.

Інтерпеляції.

„Таймс" з 11. червня 1931. р. приносить такий звіт із засідання палати льордів з дня 10. червня, на якім обговорювали справу національних меншин:

Льорд Дікинсон, з причини неприсутности хорого льорда Ноел-Букстона, зажадав від правительства, щоби воно дало звіт зі своеї діяльности на останньому засіданні Ради Ліґи Націй дотично охорони національних меншин. Він заявив, що британська нація була одною з тих, що підписали меншостеві договори і ґарантували права меншин. Щоби ті права були виконані, британський уряд не тільки має право інтервеніювати, але й має незвичайно серіозний обовязок інтервеніювати, обовязок наложений на нього договорами. Меншини цілої Европи звертаються до нас та інших великих держав, які підписали договори про охорону меншостей в імени Ліґи Націй. Не тільки в тих випадках, де був підписаний договір (про охорону менш.), але взагалі на нас тяжить моральний обовязок охорони. Одинокий спосіб, щоби запевнити правдиву злагоду, це такий, щоби поробити зарядження, які далиб запевнення народам, що проти своеї волі були відірвані від свого пня, що їм не відбереться того всього, що вони уважають найбільш святим у вірі, звичаях, культурі. На жаль, було дуже важко перевести ці думки в діло. Результатом цього було, що майже всюди меншини залишилися невдоволені. Тут лежить правдива небезпека, перед якою Европа стоїть.

Вправді меншини ніде не мали настільки сили, щоби вибороти собі належні права. Вони злучилися разом і створили „Конференцію Національностей", яка складається виключно з представників меншостей з більше ніж двацяти держав. Ліґа Націй не звертає належної уваги на цю проблему. Вона розглянула її тільки з загальної точки погляду. Правильним було створення спеціяльного дорадчого комітету при Лізі, який вислухав би бажань меншин. Ми витаємо заяву п. Гендерсона щодо справ Сх. Галичини і Горішнього Шлеська, бо це питання було не національне (т. зв. не внутрішне одної нації), але міжнародне, питання, для якого всі держави Ліґи мають спільний інтерес та спільний обовязок.

Вайкавнт Сесіль сказав, що питання обходження з меншинами є питанням величезної ваги. Льорд Дікинсон сказав, що Ліґа Націй не присвятила належної уваги тому питанню. Він (льорд Сесіль) не хотів би сказати, що шановний льорд милиться, але велике число петицій меншин було внесене до Ліґи і далі вноситься меншинами. Колиб Ліґа була показалася зовсім непотрібною, то ознакою цього булоб зменшення петицій. Без сумніву, вони до деякої міри зменшуються, відповідно до того, як стабілізуються відносини, але він не бачить причини припускати, що меншини перестають вірити, що можна осягнути справедливість внесенням петицій до Ліґи. Були випадки, коли меншини були дуже невирозумілі. Дуже важним є уважати на те, що можна заподіяти багато зла, заохочуючи до акції, яка фактично не є точніським зажаленням на несправедливе обходження, а скаргою на політичні обставини, створені мировими договорами. Комітет Трьох, вибраний Радою до полагодження якогось особливого випадку чи групи випадків, усе видається йому незадовольняючим. Він усе бажав бачити якусь ліпшу і кращу систему. Він піддав би також думку, щоби частіше користати з права відсилання спірних питань до вирішення на Міжнародній Суд у Газі.

Відповідь уряду.

Льорд Пармур, льорд президент ради, відповів, що він особисто вповні поділяє погляди, висказані передше. Цей край завсіди забирав чільне становище у справах, коли заходила потреба наладнати і завести справедливе трактування меншин дотичним урядом. На основі існуючого права меншинам було вільно вносити петиції, які висказувалиб їхні жалі, а ті, предложені у відповідній формі, могли бути представлені правительству, на якого скарга внесена, до розгляду. Петиції та відповіди („спостереження") були розглядані комітетом, який складається з трьох членів Ліґи. Коли вони рішили, що зайшов випадок „пріма фаціе", тоді вони зголошують це перед Радою Ліґи; коли навпаки, то справу дискутується. За дозволом краю, до якого скарга відноситься, видається рапорт до публікації. Він не сказав, що цей спосіб ведення справи був зовсім вдоволяючий, але поставлений у звязок з Міжнароднім Судом у Газі, всеж таки вказував на зворот до кращого. Гадка заснування постійної Меншостевої Комісії не здавалася можливою до виконання. Звіт із засідань Ліґи Націй з січня вказує, що осягнено досить вдоволяючу розвязку для обох сторін у справі німецької меншости на Горішньому Шлеську. У звязку з тим він жалує, що звіт з Женеви не був перестудіований з такою належною увагою, як він на це заслуговує. Він признав незвичайну вагу для такого поладнання цих справ, щоби не заохочувати до вношування скарг, але так, щоби покривджені мали почуття, що справи полагоджувано в справедливий спосіб і правильно. Це було незвичайно важке питання і до нього треба було підходити з великим тактом і вмілістю. Вже полагоджено цілу низку цих питань і він переконаний, що й усі більше важні справи можна буде поладнати задовольняючо для обох сторін.

—o—

За океаном.

Закінчення українського тижня в Ню Йорку.

Дня 20. травня ц. р. досить численна публика — в половині наша, а в половині чужа — зібралася вечором на 10-ім поверсі Ґренд Сентрел Пелес на постійній виставці Говм Мейкинг Сентер, щоби приглянутися скромному, але із смаком уладженому українському відділові, завдяки Жіночій Громаді під проводом п-і М. Скубової і панни С. Абрамовської. Недалеко були заставлені столи, застелені вишиваними скатертями. Голова Товариства „Про Америка" запросила до борщу, капуснячків, ковбаси з капустою та голубців з грибковим сосом і короваю тих гостей, що не прийшли перед означеною годиною. Було що споживати, що правда. А друга правда, що було й кому і якось був би і концерт призабувся, колиб так п-і Карпентер не була наставала на те, що треба почути ще й артистичну сторону виставки в авдиторії. Так виступив п. Роман Придаткевич із своїм тріом, а саме: він самий, п-і Гребенецька (сопрани) і панна Леся Маенко (при фортепяні). І грали гарно і співали ще краще твори Придаткевича, Барвінського, Гайворонського. А потім почала п-і Авраменкова посилати своїх танцюристів на сцену під такт коломийки, козака, гопака, чумака, катерини з Херсону, щось як в Метрополетен Опері. Всім дуже подобалось, але все таки мусіли розійтись домів в год. 10. вночі, бо таке правило в Ґренд Сентрел Пелес. Передтим ще подала п-і Карпентер до відома загалу, що слідуючий тиждень буде норвежський, а опісля настане перерва до осени. В міжчасі буде оголошений контест на найкращий український стрій, який став би підставою до поширення

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 17. ЧЕРВНЯ 1931.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.

ЛИСТ З ПАРИЖА.

Наші мистці.

Українці поруч чужинців. — Северіні. — Сірреалізм Андрієнка. — До властивого малярства.— Французи, Глущенко й Перебийніс.

Не від нині єднаються в гуртки мистці ріжних поглядів, щоб разом виступити перед публикою. Чи треба підкресляти відрадний факт, що в таких групових виставках, що обєднують 10—15 вибраних мистців, українці беруть також участь як рівні з рівними? Правда, нам ще багато треба вчитись у західних майстрів; на це й сидять наші мистці в Парижі. І от, щойно поклавши свої праці поруч найкращих, що їх дає сучасна Европа, вони мають змогу доглянути, чого їм бракує і чим вони інші від них.

Галерія Гіршмана постановила зорганізувати декілька групових виставок, де відведено місце й українським малярям. Отся перша група, про яку тепер пишемо, настільки цікава, що ми спинимось на ній основніше. Обговорюючи кращих її представників, ми, самозрозуміло, спеціяльне місце відведемо нашим мистцям. Це група, в якої склад входять: Бляи, де Марборе, Ярош, Ансільон, Жанен, Пельтіє, Люка (французи), Олі й Десусляві (швайц. французи), італієць Северіні, мадяр Ерделі й українці Андрієнко, Глущенко, Кричевський, Перебийніс й український жид Мане-Кац. Всі вони дуже неподібні до себе своїми малярськими завданнями, але всі вони є оборонцями одної ідеї культу мистецької форми, як підстави малярських вражінь. Це й суття ознака французької школи.

Ми прохалиб не класти на карб нашої молодости наше захоплення Северінім. Завсіди будемо почувати себе за молодими в обличчі двацяти кількох віків мистецької культури. Северіні, один із перших і найпалкіших прихильників футуристичного маніфесту Марінетті, пішов нині за голосом раси і дає мистецтво наскрізь клясичне, володіючи блискуче кожним міліметром своїх малюнків. Це панування здобув він нелегко, через усі можливі відбіги в напрямку деструктивних теорій, але знання форми, яке здобув, дає йому змогу вертатися без найменшої шкоди для своеї модерности до італійських мистецьких традицій. Так наприклад він навязує деякі свої малюнки до помпеянських мозаїк.

Северіні багато завдячує кубізмові, як і кожен сучасний великий мистець. На його, так сказатиб інтернаціональній основі він будує (разом із своїми сучасниками Прамполіні, Тоцці та ін.) наскрізь італійське мистецтво, міцно звязане зі здобутками їхніх попередників. Він конструує свої малюнки з подробиць архітектури, музичних інструментів, овочів і клясичних коней — трактуючи їх як зовсім індивідуальні елементи своїх картин. В цьому власне і його значіння для сучасного малярства, що він започаткував поворот до „річі", „предмету", не даючи новому малярству душитись у плутанині геометричних форм. Це й ріжнить його від його французьких сучасників, от хоч би Пікаса й Леже, які оперують здебільша абстрактними формами. В обличчі мистецтва не важно, якими формами оперує мистець, але відкрити нові можливості це завсіди річ немаловажна. В перспективі — новий ренесанс, якого перші подуви італійське малярство вже має змогу відчувати.

Сірреалізм Андрієнка виявляється в тому, щоб дрібним, „нецікавим" річам надати грандіозної монументальности й дати відчути, що вони є також частиною космосу. Він малює черепашки, відломки скель, рослини на тлі неба з низьким горизонтом, посеред морських хвиль і підносить їх до рівня монументів у просторі; те моторошне, несподіване вражіння, що вони викликують є саме й метою надреалізму. Ми, що знали досі Андрієнка як блискучого театр. декоратора, маємо тут змогу подивляти його як: маляря, для якого фарба не має багато тайн. Він оперує свідомо зимними, сталевими тонами, щоб оце вражіння „дивного", надреального осягнути. Так і ділають його малюнки, наче фантастичні пейзажі з місяця або Марса. Проблема надреалізму — одна з найбільш замотаних проблем мистецтва і треба мати справді велику мистецьку культуру, таку як Андрієнко, щоб розвязуючи такі проблеми — не перестаючи бути малярем.

Почерез Женана і де Марборе, двох малярів, яких мистецтво стоїть у переході, що веде до властивого малярства — царства фарби, ми доходимо до других мистців, що відчувають малярство інтуїтивно, приступом. Справді блискучі полотна Олі належать, щоправда, ще до попередньої групи; у нього також під великою малярською культурою, що кричить з кожного мазка фарби почуваємо досвіди кубізму. Він є наскрізь типовим малярем „ґалійського" духа, який завсіди зосереджується в пальцях руки, і виливається на полотно з типовою французькою легкістю, яка завсіди доводить до розпуки нефранцуза, якому брак за плечима досвіду кількох поколінь мистців, що займались малярськими проблемами.

Власне цей брак вікової малярської традиції й кидається в очі, коли ми станемо перед по-

української жіночої моди між загалом американського жіноцтва. І другий конкурс буде оголошений, а саме на стипендію для артиста на дальші студії.

Мистецький виступ української молоді в Ню Йорку.

В неділю 3. травня відбувся в Українськім Народнім Домі замітний концерт заходами композитора Михайла Гайворонського. В концерті взяли участь такі сили: М. Гайворонський, диригент орхестри й артистичний управитель цілого свята, Теодор Онуфрик, управитель та організатор шкільного хору, Марія Гребенецька (сопран), Михайло Карлаш (барітон) і М. Стембер (пяніст). Орхестра складалася з 18 мандолінистів, учеників школи Гайворонського, із скрипкового гурту в числі 33 учеників та із смичкової орхестри. Крім цього було двох челістів і один контрабас. Хор молодечий, зложений переважно із шкільних дітей української школи при 6 улиці, під управою Т. Онуфрика мав 30 членів. Цей молодечий хор був атракцією вечора, бо це була перша спроба на більшу скалю в Ню Йорку дати концерт молодими силами. Солісти: Карлаш, Гребенецька і Стембер взяли участь для урізноманітнення програми й очевидно піднесли значіння цього, українського свята. Публика увесь час слухала з напруженою увагою програми і сердечно тішилася з успіху дітвори. За короткий час сцена і публика створили неначе одну родину. В програмі були майже самі народні пісні. Їх або грала ціла орхестра, або частина співала, а частина грала, або виконував хор і солісти. Через те, що це були майже виключно народні мельодії в обрібці Гайворонського, публика могла їх добре розуміти, а навіть скрипкове сольо Степана Терпеливого, хоч обіймало дві части з IV сонати Г. Ф. Генделя, не було чужим. Як п-і Гребенецька, так і п. Карлаш мусіли відспівати наддатки до програмових точок, а загальна опінія така, що нюйорська громада дала добрий початок до відродження колишніх вечорів українського мистецтва. Гром. М. Гайворонському треба погратулювати за добрий початок.

Смерть Володимира Кнігиницького.

В Ню Йорку помер недавно після операції шлунка бувший суддя з Надвірної, Володимир Кнігиницький. Покійний був щирим українським громадянином і тішився загальною симпатією серед українців у Ню Йорку.

——o——

III. Зїзд українських природників лікарів та інжинірів.

НАРАДИ СЕКЦІЇ ІНЖИНІРІВ.
IV.

Рішення лікарської секції.

Над справами організації українських лікарів у краю та за кордоном розвинулася широка дискусія. У ній д-р Бурачинський радісно привитав заяву д-ра Матюшенка про тіснішу співпрацю празької Спілки з Укр. Лік. Т-вом у Львові та запросив проф. Матюшенка стати членом редакційної комісії „Лікарського Вістника"; далі д-р Сліпий, який подав проєкт лікарських зїздів раз на рік; д-р С. Парфанович просила зїзд ухвалити резолюцію в справі протиалькогольної боротьби; д-р Козакевич висловив побажання, щоби „Лікарський Вістник" завів рубрику питань і відповідей на ріжні актуальні теми лікарської практики та вкінці д-р Білозор пропонував оснування окружних філій Укр. Лікарського Т-ва по краю з метою лекшого порозуміння з центром у Львові. Після дискусії піддали під голосування і приняли одноголосно такі резолюції:

1) Відбувати наукові зїзди що два роки весною.

2) Видавати „Лікарський Вістник" як трьохмісячник.

3) Візвати членів „Укр. Лік. Т-ва", щоби активно працювали над улаштуванням наукових зїздів, видаванням „Лікарського Вістника", в Лікарськім Товаристві та в пропаґанді будови Українського шпиталю.

4) Зїзд взиває своїх членів до заснування фонду і правильного складання пожертв на купно Української Лікарської Домівки у Львові.

5) Зїзд, визнаючи важливість ґенетичних дослідів серед українського населення та практичної евгенічної праці, доручає Виділові Укр. Лік. Т-ва подбати про заснування Укр. Евгенічного Товариства.

6) Зїзд стверджує, що алькоголізм і нікотинізм сприяє поширенню туберкульози і нервових та венеричних хороб, а далі веде до деґенерації раси, тому взиває лікарів до активної протиалькогольної боротьби.

На закінчення ствердив д-р Матюшенко високий науковий рівень виголошених на зїзді рефератів та переведених дискусій, подякував присутнім за участь та з побажанням дальшого успішного продовжування наукової та орґанізаційної діяльности замкнув засідання Лікарської Секції.

Реферати секції інжинірів.

Секція інжинірів відбула два засідання дня 24. і 25. травня при співучасти 50 учасників. Дня 24. реферували проф. Фещенко-Чопівський про спроби обяснення явищ диффузії в твердих розтворах; інж. М. Дубовицький, асистент краківської Гірничої Академії, про цементування заліза, нікля та кобальту — сіліцієм, ванадом і титаном; і проф. Фещенко-Чопівський про умовини швидкого остигання, необхідні, щоби одержаний матеріял мав добрі механічні властивости. Вкінці зреферували працю інж. М. Дереванка (Краків) про методи поліпшення процесу спалення та про вживані до тої цілі вогнесталі, кратчасті вбудування у внутрішніх пальовищах парових котлів. Після дискусії над реферованими працями предсідник інж. В. Левицький закрив засідання, а учасники перейшли на засідання секції природників, де інж. І. Кандяк реферував про українську номенклятуру неорганічної хемії.

На засіданні дня 25. травня реферували працю проф. Шовгеніва (Варшава): „До питання про походження й рух ґрунтових вод"; відтак працю проф. інж. Грабини (Подєбради) про комасаційні завдання в Галичині і на Волині та працю інж. інж. М. Корначевського (Королівська Гута) про причини несподіваних зломань частин машин і конструкцій. Відтак говорив інж. Р. Кахникевич про електр. машини постійного тяку без комутатора, а вкінці інж. Е. Храплинвий про аґрономічно-технічне музейництво, представивши його потребу та начеркнув плян його організації. Після дискусії над рефератами відбулася доволі довга дискусія над організаційними справами.

Рішення секції інжинірів.

Врешті приняли такі резолюції:

1) Секція Інжинірів вважає почин до аґрономічно-технічного відділу при Музею Н. Т. Ш. за необхідний та доручає Науково-Технічній Комісії при Наук Т-ві ім. Шевченка зреалізування цієї справи.

2) Секція інжинірів вважає за необхідне скликати дальші наукові зїзди українських інжинірів та доручає Науково-Технічній Комісії при Наук. Т-ві ім. Шевченка та Укр. Технічному Товариству їх організацію.

II. пленарне засідання всіх трьох секцій відбулося дня 25. травня в год. 16.30 під проводом д-ра В. Левицького. На цьому засіданні приняли до відома звіт з перебігу нарад усіх трьох секцій та заапробували резолюції секцій з деякими дрібними змінами.

Предсідник зібрав підсумки праць цілого зїзду, ствердив гарні його досягнення та зложив подяку орґанізаторам, комітетові, поодиноким референтам та Т-ву „Порадня Матерей", що заняло ся товариською сторінкою зїзду. Праці зїзду закінчилися в год. 17.30.

——o——

Реєстр росте.

Ліквідація кооператив на Дубенщині.

Староста Канський далі ліквідує українські кооперативи. Ось новий реєстр зліквідованих або загрожених ліквідацією кооператив:

1) К—ва в Підлужі дістала наказ ліквідації крамниці, що нібито тісна (має 7×9 арш.). Внесено рекурс до воєвідства.

2) К—ва в Малій Мильчі. Крамницю опечатано за нібито протисанітарний стан.

3) К—ва в Рудці дістала дві карі: І. на 25 зол., ІІ. на 100 зол. за брак цінника і протисанітарний стан.

4) К—а Уїздці дістала 3 зол. кари за те, що в ній у невідповідному місці стоїть сплювачка.

5) К—ва в Рудлеві. Крамницю опечатано з невідомих причин без предявлення розпорядження на письмі.

6) К—а в Малих Загорцях дістала наказ ліквідації крамниці.

7) К—а у Війниці. Крамницю опечатано без предявлення якихнебудь мотивів. Коли представник кооперативи звернувся до промислового референта при старостві з доманганням письменного заряджения на опечатання крамниці, він йому сказав, що на треба внести подання на письмі.

8) К—а в с. Свищів дістала наказ ліквідації крамниці.

9) Дубно. На кооперативну конференцію, скликану кооп. інстр. відділом при Українській Кред. Касі, референт староства не допустив інспектора РСУК. п. Кобилянського і ревізора РСУК. п. Д. Олександровича тому, що вони не є членами Української Кред. Каси.

10) Крамницю к—ви в с. Мокрому опечатано за здогадне незголошення.

11) Ініціятивний групі в с. Стовпці староство відмовило дозволу на орґанізаційне зібрання тому, що льокаль нібито не відповідний (нема підлоги).

Кооператор.

Памятайте про могили українських героїв!

сотнями українських малярів, хоч ледви, чи це можна класти їм у вину. Вони щойно починають розробляти малярські проблеми. Обєктивно взявши — це ні в чому не зменшує вартости їх мистецтва та їх оригінальности. Їх полотна мають деякий „charme" і цей ліризм, якого віддачу франц. критик Моріс Реналь вважає найважнішим завданням маляра. Але та інтуїтивність, визнаючи лише себе і даний момент, рискує часом попасти через експресіонізм в анархізм, що до якої міри можна зустріти в Кричевського (не згадуючи вже про Каца, в якого це є симптомом його раси) і в якого надто сильне безпосереднє відчування не дає вдержати пензля в руці й покласти хоч один тон спокійніше, на якому моглоб спочити око.

Глущенко між ними ще найбільший клясик і його ліризм ділає між французами як чужий, хоч Глущенко технічно має чимало рис французького малярства. Неважне чи цей ліризм зветься в пейзажі настроєм, а в акті — еротикою, важне, щоб його вміти схопити, що Глущенкові і вдається. Жінки кажуть, що Глущенко гарний і подібний до Аполльона. Нам не лицює робити таких компліментів, але це дає в деякій мірі зрозуміння його малярства — вияву життєвого захоплення, сили та краси, безпосередности та щирости. Зайве додавати, що малярський бік його картин завсіди на високому рівні, а виставлений тепер пейзаж з Провансу — один з його найкращих.

Шарль Блян хоче відчувати тільки фарбою. Вона у нього густа та соковита, а в передачі фактури обєктів він справжній майстер. Він розвязує виїмково вміло проблему простору, одну із найважніших проблем малярства, досягаючи це грою теплих і зимних барв із послідовністю, що є виявом не тільки великого малярського знання, але й почування стилю. Подібними проблемами, що й він, займається ще й кілька портретістів, що ми їх бачимо на цій виставці: Ерделі, Десуляві й Перебийніс.

Тут цікаво простежити обяв, що портрет починає помалу повертати до психольоґічного трактування, яке чисто малярські проблеми відсунули були на дальший плян. Під цим оглядом мужеський портрет Перебийноса дуже цікавий не лише на виставці, але й взагалі у творчості нашого мистця, якого малярство починає набирати деякої легкости і технічної майстерности (що зрештою показує і його пейзаж), які він, шукаючи фарби, не хотів ніколи передше висувати на перший плян. У портреті він вміло схопив оцей задиркуватий, активістичний вираз, а техніка виконання дуже добре йому відповідає — широкі мазки і сильний колір на простому, рішучому рисункові. Хто мав змогу стежити за мистецькою творчістю Перебийноса в останніх роках, може подивляти ту послідовність, з якою він крок за кроком здобуває нелегку штуку малярства.

Твори інших, будучи висловом „доброго малярства" доповняють комплет цієї виставки, безумовно цікавої своїм складом. Зрештою це потверджують голоси французької преси. Поки що лишається побажати українському громадянству зацікавитися більше творчістю наших мистців на Заході. Хто знає обставини, серед яких вони працюють, признасть, що вони варті якнайбільшої піддержки.

Подаємо до відома, що твори майже всіх наших париських малярів, як також і твори деяких передових французьких і італійських мистців українське громадянство має змогу побачити на одній із найближчих мистецьких виставок у Львові.

Величаве свято „Рідної Школи“.

МАСИ ВИДЦІВ.

Від часу здвигу Соколів і Січей у 1914 р. не оачила площа „Сокола-Батька“ у Львові такої маси народу, як на ювилейному святі шкіл і захоронок „Рідної Школи“ дня 14. червня 1931.

Не зважаючи на великі атракційні імпрези в тому дні (як кілька цікавих спортових змагань на велику скалю улаштовані летунські вправи: напади й оборона з будуванням і нищенням штучних фабрик, протигазова акція і т. п.), вже перед 2. годиною попол. почала публика численно напливати на площу. Пять кас заледви встигали справлятися з напливаючою филею. До години 4. простора площа наповнилася святочною публикою. Численно явилися українська інтелігенція, міщанство, робітництво, селяни з доокольичних громад і молодь. Пять хвилин перед початком приїхав ексц. митрополит Шептицький з єпископом о. д-ром Бучком, з членами капітули, яких привитала Президія „Рідної Школи“ з головою ради. Кокорудзом на чолі. Численно заступлена була преса, не тільки українська але й польська. Всіх видців по докладнішим обчисленням було поверх 11.000.

ПОЧАТОК СВЯТА.

Точно в год. 4. пополудні залунала трубка, що звіщувала початок свята. Розляглися поважні звуки орхестри, яка відограла Лисенкову молитву „Боже Великий Єдиний“. Тисячна публика вислухала молитви стоячи.

Під звуки марша вступила рідно-шкільна молодь у почесному поході з рідно-шкільними прапорами, переважно в мальовничих національних строях, а частина в руханкових одностроях. Справно й бадьоро переходили чета за четою довгими рядами, викликуючи загальне захоплення. Цеж наша будучність, наша надія!

ДІТВОРИ МАКІВ ЦВІТ.

Останні відділи старшої молоді ховалися за високий вал, коли очам публики представився новий живий образ. Це дрібота наших захоронок, прибрана цим разом у ріжноманітні „грибп“, вкрила мов прегарним живим килимом руханкову площу. З одного і з другого боку мало що більші „ровесники“ з I. і II. кляси народніх шкіл.

Гри і забави під проводом своїх учительок і учителів при звуках музики і веселих співах самих діточок розвеселюють око. Така ріжноманітність, стільки того всього багато, що з трудом схоплює глядач поодинокі моменти. Все йде, біжить, кружить живим темпом, мов у зачарованому калейдоскопі.

Та ось знову трубка. Вся та малеч вставляється в довгі ряди і під звуки бадьорого маршу, виходить бодро, щоби зробити місце старшим.

ЗАГАЛЬНІ МАСОВІ ВПРАВИ.

Карними кольонами виступає старша молодь на майдан. Уставляється перед рідно-шкільними прапорами, перед своєю Головною Управою і трикратний оклик з молодих грудей в честь своєї найліпшої опікунки „Рідної Школи“ в 50-ті її роковини лунає весело і підносить настрій.

Після того по мистецьки виконаний загальний хоровід у виді звізди, яка поволи розвинулася у вправляючі відділи.

Розставка, короткий знак і починаються масові вправи під орхестрові звуки народніх пісень. Плавно, мягко, рівно йдуть вправи від звичайних до більш комбінованих і викликують загальне одушевлення. Деякі вправи повторено на бажання розентузіязмованої публики.

ТАНКИ І ВПРАВИ ПООДИНОКИХ ШКІЛ.

Площа вправ зміняє вид. Її вкрили дівчата дівочих шкіл ім. Грінченка і Шевченка, всі у прегарних мальовничих, багато вишиваних народніх строях.

Національний танок „Козак“ з прегарними фігурами приковує до себе увагу. Після того виведено „гагілки“ так гарно, що вони мусіли зробити глибоке враження на видців.

Гуртові вежі (трійками) учнів львівських народніх шкіл дали публиці нову прегарну емоцію.

Та безперечно вершком свята треба вважати ритмічні вправи, а в дійсності справжній розкішний балет дівчат з учительської семинарії і гімназії у Львові до пісні „Занадився журавель“. Це була справді найкраща точка, яка своїми багатими помислами і мистецьким виконанням далеко відбігала від звичайних шабльонових вправ і була наглядним доказом, що „Рідна Школа“ також під оглядом плекання фізичної культури йде вповні з поступом часу.

На увагу заслуговують „вежі“ у виконанні учнів торговельної школи та доповняючої фахово-промислової школи. Трудні вежі виконали обі школи бездоганно, а вежі ремісничої молоді відзначалися помисловим уложенням букв „Р“ „Ш.“ „50“ на верхівках (на знак 50-літнього ювилею), що публика привитала бурею оплесків.

„Суходольський козак“ у виконанні учениць торговельної школи був виведений дуже оригінально і придбав загальне признання.

ІСТОРИЧНІ КАРТИНИ З МИНУЛОГО.

Майдан прибирає новий образ. Стрункими рядами входять малі „козаки“ з львівських хлопячих шкіл ім. Грінченка і Шевченка в козацьких одностроях та з шаблюками при боці.

Розтаборились, привитали козацьким звичаєм свого „батька-отамана“, а після вправ „сіли на байдаки“ і під бадьорі звуки орхестри „По морю, по морю“ поплили „слави добувати“. Ось і приїхали, поставали в боєві лави і з добутими шаблями відважно і з завзяттям кинулись на бісурмен. Закипіла „боротьба“ і ось вертають „побідники“ зі здобутим зеленим прапором Магомета й полоненими бранцями.

Яке сильне враження зробила ця мальовнича жива історична картина — досить згадати, що публика не втерпіла і враз з малими „героями“ бігла „на поле бою“. Одушевленню не було кінця.

ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

Одночасно йшли змагання у відбиванці учительських семинарій зі Стрия і Самбора та зі Львова і гімназії з Тернополя, які виказали велику техніку і високий рівень спортових вправ у школах Товариства „Рідна Школа“.

ЗАКІНЧЕННЯ СВЯТА.

Під звуки орхестри покидали тисячі видців і молоді майдан „Сокола-Батька“, підкріплені на дусі і в тому непохитному переконанні, що як український загал так високо розуміє і цінить ідею „Рідної Школи“, шанує її працю і її змагання, допомагає їй морально і матеріяльно, а що найважніше: дає свою дітвору, свою молодь до шкіл і захоронок „Рідної Школи“, — то, не зважаючи на всі, хочаб найтяжчі перепони, ми живем і житимемо своїм життям і перед нами світляне Велике Майбутнє.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ВІДГУК 1918/19 Р

Перед самбірським судом відбулася розправа проти Івана Менцінського, якому акт обвинувачення закидав, що як чура полк. Кравса в 1918/19 р. вбив полоненого поляка з Ляшок Мур. Йос. Лігутку, а якогось студента-поляка приказав застрілити за шпіонажу.

Обвинувачений вернувся після 10-літнього побуту в ЧСР. у Польщу і тут його арештували в Білостоці 9. жовтня м. р. Обв. Менцінський, в часі приписуваних йому здогадних убивств мав 16 літ.

Трибунал засудив Менцінського на 6 літ тюрми. Третю часть кари відрахували йому на основі амнестії.

Обвинувачував прок. Вендриховський, боронили адв. д-р Старосольський і д-р Кіцула.

ГОЛОДОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

У Бориславі гуртки безробітних по 30—40 людей напали на кілька харч. крамниць і забрали хліб. Це вже другі голодові демонстрації, бо перші були в мин. суботу, коли то безробітні напали на віз із печивом з пекарні Морського. Демонстрації відбувалися спокійно: 30—40 людей входило у крамниці, брали хліб, оправдуючися, що не мають засобів до життя. Поліція видала розпорядки, щоби таке не повторювалося.

Поліція арештувала деяких із демонстрантів, бо — як каже — ствердила, що деякі, які забирали хліб на Дрогобицькій вул. і на Волянці, постійно заняті в нафт. промислі. Поліція ствердила, що в крамниці Морського забрали 35 бохонців, у Зелінгера 31, в Помпіса 29, у Кермана 30 кг. печива (теж булки й ріжки) і т. д. Багато купців, як дізналися про події, самі давали безробітним харчі, вдженину.

В Дрогобичі були також демонстрації. Демонстранти зібралися на Гірці перед тюрмою, при вул. св. Вартоломея та в Ясениці Сільній. Виголошували промови. Поліція арештувала 10 демонстрантів.

У Сяноці робітники замкнулися в фабриці вагонів і проголосили страйк. Ідуть переговори з дирекцією фабрики.

КАТАСТРОФИ НА МОРІ.

Затонуло 400 людей. — Ще два кораблі. — „Навтілюс“ благає помочі.

Із Ст. Назер прийшли вістки, що біля берегів Бретанії затонув корабель „Ст. Філібер“, яким їхало ок. 600 туристів. Вирятувалося мабуть лише 10 подорожніх. З останніх вістей виходило би, що затонуло меньше людей, а це тому, що море було бурливе і в Нормонтіє висіло 100 пасажирів.

У пристані Ст. Назер приходило до страшних сцен при розпізнаванні потопельників. Один із урятованих розповідав, що коли почалася буря, пасажири перейшли на один бік і так причинилися до катастрофи. Корабель перехилився, серед пасажирів счинився переполох, почулися крики й зойки, та до кількох хвиль затихли, бо корабель пішов на дно.

З останніх телеграм виходить, що затонуло 400—440 людей, а врятувалося ок. 125. Катастрофу бачив ліхтарник на розі Жілька. Каже, що цикльон був найстрашніший, як корабель був біля рога Рошель, на найнебезпечнішому місці для кораблів. Филя перевернула корабель, він підвівся, та друга сильніша филя понесла корабель і він пропав у глибинах. За кілька секунд не бачив нічого крізь люнету. Прикликав поміч. Та годі було плисти наслідком хуртовини. Щойно корабель із Ст. Назер урятував гурток людей.

Один із урятованих на запит, чи хоче, щоби повідомити його сімю, що врятований, відповів, що шкода труду, бо його жінка, мати й дочка є на дні моря.

Французький корабель „Рошамбо“, що вибрався до Ню Йорку зударився біля Квесо з італійським кораблем „Унгерія“. Італійський корабель затонув, 29 людей врятував „Рошамбо“, який легко ушкоджений причалив у Гаврі.

З Амстердаму повідомляють, що грецький корабель „Уранія“ зударився з норвеським кораблем „Цистерна“. „Уранія“ затонула. Його залогу урятував норвеський корабель.

З Вашінґтону прийшли вістки, що підводному човнові „Навтілюс“, яким вибрався до бігуна кап. Вількінс, наслідком бурі зіпсувалися всі машини. Кап. Вількінс зажадав помочі. Підводне човно причалять мабуть до Квінставну.

—o—

З життя наших установ.

Тихий ювилей просвітного робітника.

У місяці червні 1906 р. на Загальних Зборах Т-ва „Просвіта“ вибрано між іншими членами Головного Видилу також д-ра Івана Брика. З того часу Загальні Збори постійно вибирали його членом Головного Виділу. В тім місяці минуло рівно 25 літ безперервного його членства у Виділі „Просвіти“. Це перший подібний випадок в історії цього найстаршого нашого Товариства і Головний Виділ „Просвіти“, щоби вшанувати свого найстаршого не літами, а працею, співробітника, присвятив перше по цьогорічних Загальних Зборах засідання, дня 11. ц. м. відсвяткованню цього рідкого у життю наших установ ювилею.

На цім урочистім засіданні голова Т-ва підніс у своїм привіті великі заслуги, які Шан. Ювилят віддав Т-ву „Просвіта“ за час свого членства у Головнім Виділі, працюючи там як директор канцелярії, чи урядуючий голова, зглядно як провідник, член, чи референт ріжних комісій. За ті всі заслуги Т-во вже наділило ювилята на попередніх Загальних Зборах почесним членством, в доказ чого голова вручив йому на цьому святі артистичну грамоту почесного члена.

Присутні склали Ювилятові свої побажання, а зворушений Ювилят дякуючи за те признання його праці, заявив, що і на будуче щиро і з відданням буде працювати для добра дорогого йому Товариства.

—o—

День русскої культури у Львові.

В суботу, 13 червня відбувся в салі „Народного Дому“ у Львові концерт і вечерниці з нагоди „Дня русской культури“.

„День“ почався з більш як годинним опізненням і пройшов на загал мляво. Причинилася до того вступна промова М. Глушкевича. Промовець читав свою промову на інтересну тему: трагедії душі і культури русского народу, але читав так без виразу і так довго, що не міг не викликати зівання в публики і дрімки у нечисленних делегатів „крестьянства“. Деяке оживлення внесли щойно вокальні точки, виконані „любительським“ хором і деякими артистами львівського театру.

Саля була на загал виповнена: місцевими русскими і еміґрацією, серед якої було богато жидів і поляків. Більшість публики — молодь обох полів, яка нетерпеливо ждала на другу половину „Дня“ — вечерниці з танцями

—o—

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·98·50—8·99·00, канадійський долар 8·88·50—8·89·00, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·75—1·72·00, фунт штерлінгів 43·25·00—43·60·00, радянський червінець 0·00—0·00, німецька марка 2·12·50—2·12·75

—o—

†

В пятницю 19. червня ц. р., в год. 8. рано в церкві Св. Духа при вул. Коперника, відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за бл. п. ЯРОСЛАВА КЛИМКА

на яке запрошують приятелів, товаришів та знайомих покійника ТОВАРИШІ.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Найсильніший подружий арґумент.

Богато моїх знайомих нераз звертається до мене з запитами: Женитися, чи ні?

Я відповідаю ріжно, залежно від настрою, ситуації в хаті і симпатії до даного знайомого. Моїм найщирішим приятелям раджу ще здержатися, а менше щирих намовляю як можу. Приповідка: „В товаристві і смерть миліша“ — не впала з місяця!

— Пане товаришу (добродію, пане, чи як там) — кажу. Ви не гайте часу. Літа йдуть, молодість минає...

(Тут „пан товариш“ чи „добродій“ сумно притакує!).

— Отже бачите, — продовжую — найвищий час!

Кандидат до вінця тре рукою чоло (яке часто сягає аж до плечей!) і врешті з досадою чіхається в рештки заросту за вухом.

— Чорт бери. Можна... остаточно... Але з моїми нервами. Чоловік привик до спокою, а тут...

— А тут вам канарок, соловейко...

— Канарок... А як не канарок?! А як крокодиль?!...

Вживав я ріжних арґументів — не помагало. Мало кого довів до заручин, а тільки двох до вінця. Видно мої арґументи були за слабі, щоби пхнути людину на нову дорогу життя. І то не якусь звичайну людину, а старого кавалєра, і то не на якунебудь дорогу, а на подружу!...

Але життя, як та повінь, щораз приносить щось нового. Принесло і для мене нові арґументи. Завдячую це П. Т. злодіям нашого міста, які в літнім сезоні виказали оживлену діяльність і злодіям спеціяльного типу т. зв. „шматярам“. Вони одинокі можуть сяк-так веґетувати, бо „касовці“ збанкротували разом з банками та купцями.

Один зі „шматярів“ відвідав недавно мешкання двох хронічних кавалєрів і користаючи з їх твердого сну, забрав що лишень удалося.

Цей випадок не був би ніяким арґументом на женячку, колиб не другий „шматяр“, який тієї самої ночі закрався до одного жонатого. Потихоньку отворив двері спальні і босими ногами підійшов до убрання. В цій хвилі прокинулася жінка, наробила крику і сполошила злодія.

Ось вам, панове кавалєри, найліпший доказ на пожиточність подружа!

Жінка, той ангел-хоронитель домашнього огнища, може почути і найтихіші кроки. Аже нераз муж, вертаючи з „засідання“, ще на сходах скидає черевики, щоби не збудити своєї голубочки, канарка, чи іншого колібра. А все таки рідко коли вдасться штука! Найглибший сон не перешкаджає жінці ловити найніжніший шелест, а потім... найтяжчий предмет.

В той спосіб вправлене ухо підхопить тихі кроки не тільки злодія подружих годин, але й злодія подружих убрань.

Тому хатні крадіжі найчастіше трапляються в кавалєрів, і тому, хто має якусь порядніщу „нахребетину“, повинен серіозно подумати про подружа.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **Редакційні вісти.** З днем 16. червня ц. р. почав відпочинкову відпустку головний редактор „Діла“ **Василь Мудрий.** У часі відпустки буде його заступати ред. І. Кедрин.

Подяка. Почуваюся до великого обовязку прилюдно зложити подяку всім тим Вп. Паням і Панам, що несли допомогу політичним вязням у Самборі, за дбайливу опіку й повне та вдоволяюче прохарчування понад сорок політичних вязнів у часі мого перебування в тюрмі від 26. IX. до 25. XI. 1930 р. Вам, Вп. Пані й Панове, що день-уденъ пекли й варили і тричі денно в кітлах харчі до тюрми для нас приносили, і Вам, Вп. Жертводавці, що харчі і грошеві датки зносили, велике Спасибіг. Окремо приходиться мені згадати про оборонців з мого процесу за державну зраду перед судом присяглих дня 10. VI. ц. р. в Самборі, а саме д-ра Івана Рогуцького з Самбора і д-ра Степана Витвицького з Дрогобича. Багато труду й великого знання вложили мої оборонці перед і в часі процесу і заслугою їх є те, що присуд не випав за державну зраду, а тільки за проступки з карою тримісячної вязниці. Для обох Вп. Оборонців я зберігаю вдяку у своїй памяті, а вдоволенням для них нехай буде загальне признання їх заслуг. — **Антін Максимович**, б. сойм. пос. Борислав 13. VI. 1931.

— **Апель до п. президента Скарбової Палати у Львові.** Згідно з постановою польського закону повинні емерити одержати свою місячну платню в дні 2-гого кожного місяця. А я отсе дожив, хвала Богу, до 14. червня ц. р., а платні за червень не одержав, не зважаючи на реклямації. Мене досі за це не то не перепрошено, але й не повідомлено, за що така кара. Чи не досить сподіваного обкроєння платні на 30 проц.? З чого маю жити? Апелюючи в цій справі до п. президента Скарбової Палати у Львові, додаю, що моя ліквідаційна карта носить число 6424/II С. р., а рівночасно дуже перепрошую своїх вірителів, між ними і Хв. Адміністрацію „Діла“, що з вище наведеної причини я не міг в біжучому місяці виповнити досі своїх зобовязань. — Ворохта, 14. червня 1931. **Іван Стронський**, емер. управитель школи.

— **„Брехня“ Винниченка на румунській сцені.** Комітет румунського театру „Винтура“ в Букарешті повідомляє, що песа Винниченка „Брехня“ в перекладі В. Чупки буде виставлена в слідуючому сезоні у театрі „Винтура“ під дирекцією І. Попа.

— **Губерт Сахсель буде жити.** Автомобіліст Сахсель, який поранився підчас перегонів у Львові, повертає до здоровля. Потрясення мозку не має небезпечного характеру і Сахсель вже притомний, говорить з лікарями і часами жартує. Тільки його вірлиний ніс розбитий зовсім, за чім його вигляд дещо втратив, але наречена Зелінкова каже, що любитиме його і з розбитим носом. За пару днів Сахселя перевезуть до Відня.

— **Залізо-бетонний міст на Золотій Липі.** Дирекція публичних робіт у Тернополі розпочала будову залізо-бетонного мосту на Золотій Липі під Бережанами, який свого часу військові саперні відділи розібрали підчас вправ. Будову мосту поручено будівельній фірмі інж. Майблюма. Міст буде готовий в осени.

— **Мінеральні джерела над Золотою Липою.** Підчас будови моста на Золотій Липі під Бережанами робітники натрапили на мінеральні джерела. Головним складником джерел є, здається, сірка. Знавці тих справ ведуть досліди над складниками води тих джерел.

— **Хтось набив трохи корпоранта.** В суботу вечором невідомі особи напали на вул. Пекарській у Львові на польського студента корпоранта Юрія Будвелля і забрали в нього корпорантську шпаду та шапку й трохи набили. Потім ці невідомі зникли у переулках.

—**Зловживання без кінця.** У Варшаві арештували директора „Польського Кооперативного Банку“ Мільбрандта і його помічника Зайдмана за дефраудацію 65 тисяч у тім банку.

— **Нагий чоловік у парку.** У Варшаві в парку Красінського пяному Іванові Дудкові прийшло на думку вилізти в Адамовім строю на дерево. Він роздягнувся в корчах до нага, виліз високо на дерево і почав співати. Заки його стягнули з дерева й арештували, публика насміялася.

— **Вбивство на порозі костела.** Іван Древс, міщанин з Бигдощі, мав жінку, якої не любив і хотів її конечно позбутися. Він намовив 17-літнього злодія Прусаковського вбити його жінку, і за те обіцяв йому 1000 золотих. Прусаковський чигав на жінку Древса вечером, коли вона мала виходити по вечірні з костела, але помилився і вбив ножем Клементину Ковальську, тому, що вона була так одягнена як жінка Древса. На днях суд у Бигдощі засудив Древса і Прусаковського за вбивство Ковальської на 15 літ вязниці, а жінка Древса далі ходить по світі.

— **Знов страшна летунська катастрофа.** На лінії Сарбрікен—Кельн німецький пасажирський літак запалився в повітрі з невідомих причин і 4 особи згинули в полумях заки впали на землю.

— **З життя Ню Йорку.** Нюйорська поліція опублікувала цікаву статистику. В 1930 р. в Ню Йорку було 450 вбивств, 8000 рабункових нападів, 465.000 арештувань, 7000 судових засудів за крадіж, 12.500 випадків крадіжи автомобілів. Взагалі в 1930 р. в тім місті вартість украдених річей виносила 10 міліонів долярів.

— **Зріст населення Ню Йорку.** Великий Ню Йорк мав у 1920 р. 5,620.048 душ населення, а 1930, підчас останнього перепису, 6,930.446. Зріст за 10 літ виносить 1,310.398 душ. Місто Великий Ню Йорк складається з 5 міст, з тих 4 міліонові, а одно маленьке. Торічний спис так представляє населення тих складових міст Великого Ню Йорку: Бруклин 2,560.401, Менгеттен 1,867.312, Бронкс 1,265.258, Квінс 1,079.129, Ричмонд 158.346. Разом 6,930.446.

— **В справі вакаційної оселі на Соколі.** Нас повідомляють, що ще на кілька днів продовжено речинець приняття молоді на кліматичну станцію, уряджену Українським Гігієнічним Т-вом на Соколі. Зголошення приймає д-р Василь Лев, Львів, Генінга 24/I.

—**Вп. Передплатникам Української Загальної Енциклопедії до відома.** 1) П. Іван Кудрик, абс. унів., бувш. службовик „Просвіти“ у Львові **не є** представником В-ва УЗЕ від дня 19. травня ц. р. Неправно заінкасовані гроші, належні В-ву УЗЕ, зволить п. Іван Кудрик віддати В-ву УЗЕ **негайно!** Інкасентом В-ва УЗЕ на місто і повіт Львів **є** тепер п. Василь Чапля, ем. суд. у Львові. 2) П. Михайло Чухновський, бувш. службовик ПСК в Бучачі, **не є** представником В-ва УЗЕ від **дня 8. червня ц. р.** 3) П. Михайло Дигдала, студ. унів., з Вовчухів, п. Родятичі, та п. Іван Попович, син Миколи з Бикова, п. Медика — **не розчислилися досі з В-вом УЗЕ не вважаючи на численні пригадки та заклики.** Всі Вп. Громадяни, які замовили Українську Заг. Енциклопедію через п. М. Дигдалу (від 7 числа замовлення почавши) або через п. Івана Поповича (від числа замовлення 63-го) — зволять повідомити про це В-во УЗЕ для полагоди тих можливих, а невідомих В-ву, замовлень. 4) Експедиція УЗЕ в Коломиї, Народний Дім, полагоджує **реклямації** неодержаних з пошти зшитків УЗЕ **лише з розсилкою наступного зшитка УЗЕ.** — XI (1. другого тому) зшиток УЗЕ розішлемо 25. червня ц. р. 5) I. том УЗЕ розсилаємо вже від початку травня ц. р., але лиш тим Вп. Передплатникам, які вирівняли належитість за цей том. Хто не дістав ще I. тому УЗЕ, хоч вирівняв належитість за нього, нехай не хвилюється, бо розсилка йде невпинно, але за чергою. 6) **Знижену передплату на II. том УЗЕ у висоті 60 зол.** (замість нормальної передплати 85 зол.) **приймає В-во УЗЕ лише до кінця червня ц. р. 7)** Просимо не забувати повідомляти В-во УЗЕ про зміну адреси, а при новій, назвати давнішу. — **Адміністрація В-ва У. З. Е. Коломия, Народний Дім.** 2260 1-3

— **На будову Національного Музею у Львові** вул. Мохнацького 42. вплатили по зол. 50·— ф-ма О. Левицька і С-ка, д-р Т. Конасевич; 40 (матеріялом) будівничий О. Делькевич; 30 К. Трохименко; 25 о. М. Лада і нотар В. Левицький; 20 інж. А. Корнелля, адв. д-р Ю. Олесницький, о. І. Хавадка; 10 учителі В. Верхола, Е. і П. Костюки, апт. В. Білинський, о. Мітрат А. Базюк і адв. д-р А. Горбачевський; 5 адв. д-р М. Шухевич, д-р З. Копистянський, д-р С. Кліш, о. І. Головкевич, о. д-р О. Стасюк, адв. д-р М. Терлецький, д-р В. Гіліцінський; 5 свщ. Радзикевич О.; 3 суд. Т. Карачевський; 2 інж. Т. Горницький і о. М. Мосора. — Загально вплинуло зол. 2122·63, зате видано на будову 21.886·10 зол. З огляду на потребу скорого викінчення будови Управа Національного Музею потребує щоденно значної готівки на поодинокі роботи доставців.

З судової салі.

Автор і його книжка перед судом.

Як це ми вже заповідали, дня 15. ц. м. перед львівським судом присяглих розпочався процес проти *Юліяна Бачинського*, обвинуваченого в тому, що видав книжку п. з. „*Більшовицька революція й українці*“, звернену проти Польщі.

Акт обвинувачення говорить, що Юліян Бачинський, уроджений 1870 р. в Новосілці пов. Підгайці, правник і журналіст, видав у Берліні 1928 р. та поширював брошуру, якої провідна думка така, що обовязком українців визволитися з польської неволі при можливій мілітарній допомозі Радянської України, себто відорвати Сх. Галичину від Польщі, що колідує з § 58. У брошурі говориться також про конечність визволення *білоруссів* з польської неволі.

Дня 30. III. ц. р. автора брошури, який вернув з Берліна, арештовано у Львові і сконфіскувано в нього багато антипольських брошур в німецькій, англійській та інших мовах та цю загадану брошуру. В р. 1929 автор вислав 40 примірників тієї брошури книгарні т-ва ім. Шевченка у Львові, де її сконфісковано.

В брошурі „Більшовицька революція й українці“ Юліян Бачинський доводить не лиш про конечність відірвання Сх. Галичини шляхом революції, але і про те, що німці моглиб цю революцію використати для ревізії своїх східних кордонів і відірвання польського коридору від Польщі. На думку автора брошури, світова війна скривдила такий здоровий і культурний нарід, як німці, і цю кривду треба направити.

Арештований Юліян Бачинський підчас слідства признався до написання тієї книжки.

До розправи не покликано ані одного свідка, одиноким доказовим матеріялом провини підсудного є його книжка, яка лежить на столі перед членами трибуналу.

Через брак свідків, процес тривав дуже коротко. По прочитанні акту обвинувачення підсудний *Лев Бачинський* признався, що написав згадану брошуру, що проповідував у ній те, що сдажає своїм світоглядом і переконанням, але до вини не почувається, бо це були тільки теоретичні міркування.

Прокуратор Чемеринський у своїй промові доказував, що нема революції без підготовки її друком і словом, що друковане слово є небезпечною зброєю, і хоч підсудний боронится тим, що його брошура є теоретичним міркуванням, а не практичним підготуванням революції, то правдою є, що брошура виразно накликає до збройної боротьби з Польщею і відірвання південно-східних польських земель. Бачинський, як горожанин Польщі повинен знати, що приналежність і нероздільність Поморя і коридору до Польщі є догматом і ганьбою є, що Бачинський захоплюється культурою німців, які підчас війни бомбардували лічниці, вбивали полонених, а тепер катують поляків у Ґданську та в Німеччині, тому про культуру німців треба говорити хіба іронічно.

Прокуратор виразно зазначив, що не домагається найвищого виміру кари з § 58. за написання книжки.

Оборонець *д-р Ганкевич* у прегарній промові сказав: „Демократія — це велика річ! Але ми позбулися монархії за одну ніч, а за ту ніч ми ще не стали демократами по душі, не змінили світогляду, бо змінилася форма, а не зміст, і ми не стали в Польщі новими людьми. Демократія без свободи думки, друку, слова — це пустий звук, це святочна маска і фраза. Ви, давні австрійські горожани привикли до цісарського 58 § і далі поклоняєтеся йому. Параґраф не є якимсь недоторкальним святим табу. Ми стали республиканцями, демократами і повинні раз похоронити § 58, який є памятником ганьби, який санкціонував розбір Польщі, який був сторожем Габсбурґів і Романових. Юліян Бачинський покинув вітчину 1914 року, вернув домів аж 1931 на іменини батька. Як українець, цікавився в чужині долею свого народу і написав свої критичні замітки про українську сучасність. Відтак вибрався на Радянщину, щоби переконатися, чи його думки про більшовизм не є помилкові. Бачинський — соціяліст теоретик. Його ніхто не бачив на трибуні лиш у кабінеті, але його заслуги для українського народу є великі. Вже за царя він у книжці „Україна Ірредента“ кидає в нарід кличі, що Україна мусить бути вільною, а царат мусить упасти. Це було ще в році 1895. Тоді то „Руслан“ цькував Бачинського за те, що він не австрофіл“.

Оборонець читає уривки з брошури Бачинського, на доказ, що Бачинський не є більшовиком, чого доказом є слова брошури: „Більшовизм хотів принести щастя всім, але того щастя він не приніс. Виявилося, що соціялізм у Росії і на Україні є передчасний“.

Оборонець доказує, що Бачинського не можна судити за § 58, тільки за § 302 пресового закону. „Колиб Бачинського за брошуру засудили за § 58, то це був би визов цілій демократії. Бачинський бажав незалежної України, алеж цього бажає кожний українець, а ви всіх не судите. Тому увільніть і Бачинського“ — кінчить оборонець свою промову.

Наслідком вердикту присяглих суддів трибунал засудив Юл. Бачинського на один рік вязниці та на заплату судових коштів у висоті 40 зол. Засудженому зарахували до кари слідчий арешт від 30. березня 1931 року.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 15. червня 1931 р.: масло експортове і десерове пріма —·— зол.; літра молока 19—20 сот.; літра сметани 1·20 зол.; копа яєць 5·00—5·10 зол.

СПОРТ

Перед змаганнями Русь (Ужгород)—Україна (Львів).

Виділ С. Т. „Україна“ подає до загального відома, що С. К. „Русь“ з Ужгороду, Закарпаття, приїзджає до Львова в пятницю в год. 7.55 веч., щоб розіграти два мячеві змагання з Україною: в суботу 20. і в неділю 21. ц. м. В неділю відбудеться ще й передмеч Скала (Стрий)—Україна II. Передпродажа білетів відбувається в крамниці „Нар. Торговлі“ (Ринок 36) від 16. VI до суботи 19. VI. щодня до год. 12 вполудне. Члени Т-ва можуть купувати білети по зниженій ціні кожного дня від 16. VI. до 19. VI. в домівці С. У. К., Підвале 9/I., між годинами 5—9 веч. Тамже можна дістати всі інформації, звязані з приїздом Руси до Львова. По недільних змаганнях відбудеться в салях „Української Бесіди“ (Рутовського 22) спільна вечера. Участь у вечері можуть брати як члени Т-ва, так і гості, але тільки за попереднім зголошенням. Зголошення приймаються в домівці Т-ва, Підвале 9/I. пов., від год. 5.—8. веч. до пятниці 19. VI.

Перемишль. Сян—Електрівня 5:1 (2:0).

Відплатні змагання за мистецтво Ц-кляси, розіграні в суботу 13. ц. м.. Дуже гарна й амбітна гра Сяну, який, не зважаючи на розпучливу оборону Електрівні, вирішив ці змагання високоциферно у свою користь і тимсамим здобув мистецтво у своїй групі. Ґолі для української дружини стрілили: Біницький (2), Федорович I. (2) і Холевка (1). До розіграння матиме ще Сян елімінаційні змагання з 17. п. п. з Ряшева або з Ярославовією. Тому, що ці противники доволі слабі, можна рахувати на перемогу Сяну, який так здобув би остаточно мистецтво Ц-кляси і тимсамим увійшов би до Б-кляси.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Вівторок, 16. червня, година 7.30 веч. „Мазепа“, опера Чайковського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Вівторок, 16. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.

Малий Міський Театр:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Роскішна дівчина“ (Анні Ондра) і додатки.
КАСІНО: Звукова фільма „Чорт океанів“.
КОЛЬОСЕИ: Нечинне.
ЛЕВ: Звукова фільма „Геть із панчішкою!“. „Всі на чердак!“
МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Небезпечний рай“. „Пригоди в хмарах“.
ОАЗА: Звукова фільма „Христина“ (Джанет Гейнор).
ПАЛЯС: Звукова фільма „Чоловік, що шукає вбивника“.
ПАН: Звукова фільма „Сема заповідь“ (Дж. Гейнор).
ПАСАЖ: „Бич права“ (Собака Кльондайк) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Залізна маска“ (Фербенкс).
ФАТАМОРҐАНА: „Жар кохання“ (Ґрета Ґарбо).
ХИМЕРА: „Шукаю чоловіка і маю гроші“. Звуковий додаток.
СТИЛЕВЕ: „Чортиця з Тріполісу“ та Бастер Кітон.
УПХА: „Любовний шепіт ночі“, Гут Ґібсон як бандит під маскою.

Програма радіо.

Вівторок 16. червня 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Популярний концерт. **Вильно** (368,1) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 13·00 Органова музика. **Берлін** (419) 16·30 Солісти. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 14·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,4) 12·00 Квартет Сільвінґа. **Будапешт** (550,5) 7·30 Сольоспів Мічеаі і віолінчельо Самбокія. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт для дітей.

Середа, 17. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Програма для дітей. **Вильно** (368,1) 12·05 Російська музика. **Льондон** (356,3) 12·45 Радіоорхестра. **Берлін.** (419) 18·00 Соната Бетовена, грає Ернст Тох. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 13·05 Концерт. **Відень** (516,4) 11·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·00 Віденські пісні. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** 16·30 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок 16. червня 1931.

12·10, 15·10, 15·45, 17·25 Ґрамофон. 14·50 Госп. комунікат. 15·25, 16·50, 17·35 Відчит. 17·10 Фейлетон. 18·00 Концерт. 19·35 Пісні й арії. 19·55 Метеор. комун. 20·15 Концерт. 21·15 Літер. чвертьгодина. 21·45 Концерт. 22·50 Музика.

Середа, 17. червня 1931.

12·10, 15·10, 17·10, Ґрамофон. 13·10 Метеорольоґ. комунікат. 14·50 Господар. комунікат. 15·30 Скринька для наймолодших. 16·00 Програма для дітей. 16·50 Відчит. 17·35 Відчит. 18·00 Концерт. 19·00 Всячина. 19·20 Рільнича скринька й біржа. 19·35 Прес. рад. денник. 19·50 Опера. 22·30 Фейлетон. 22·45 Хор ревелерсів Ерівна. 23·20 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.
Виголи:
16. VI. „Церковна миш“.
17. VI. „Паяцик“.
18. VI. „Життя Парижа“.
З Вигоди вступить театр переїздом на кілька днів до Велдіжа, Рожнітова Брошнева і Калуша, а в половині липня загостить до Ворохти, звідки виїздити буде на менчі літниська, як Татарів, Микуличин і ін. У літнім сезоні цього року задумує адміністрація театру завитати також до Косова, Кут і Заліщик.
1873 1—?

Вписи до 7. кл. Школи Вправ і на I, II, III. і IV. курс Семинарії СС. Василіянок у Станиславові відбудуться від 22—24, а вступні іспити 25—26 червня. Учениці можуть мати приміщення тільки в Інституті за місячною оплатою 80 зол., або в Дівочій Бурсі заведення за місячною оплатою 50 зол. з додатком 2 кг омасти — Рівночасно зі шкільним роком 1931/32 отвираються робітні: 1) шиття церковних риз, білля і 2) гапту білого, кольорового і золотом. — Ближчі інформації дає Дирекція Семинарії С. С. Василіянок у Станиславові, вул. Петра Скарги 21.
2252 2—2

З днем 21. червня ц. р. починає виходити в Станиславові безпартійний тижневий часопис п. з. **„УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ“** присвячений справам політичним, культурно-освітним, господарським й суспільним Покуття, Підгіря та Поділля. — Передплата до кінця року виносить зол. 4—, чвертьрічно зол. 2—, місячно зол. 0·70. Поодиноке число коштує 20 сот. — Виходить під неділю. Замовлення, листи та передплату висилати на адресу: **Ред. і Адм. „Українське Життя“, Станиславів, вул. Голуховського ч. 17.**
1—5

Загальні Збори Лемк. Тов. „Український Народний Дім“ відбудуться у домівці Читальні Тов. „Просвіта“ у Сяноці в понеділок дня 29. червня 1931 р. в год. 10. а на випадок недостачі потрібного числа присутних в год. 11. передполуд. з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів, 2) Звіт Голови, Касієра і Ревіз. Комісії. 3) Вибір Виділу і Ревізійної Комісії. 4) Внески. — **о. Еміліян Константинович** вр. голова. **Д-р Степан Ванчицький** вр. секретар. 2258

У приватній Коедукаційній гімназії „Рідної Школи“ в Городенці вступні іспити відбудуться до вищих клас (II—VIII. кл.) дня 24., 25. і 26. червня, а до кляси I. дня 27. і 29. червня. Зголошення приймають щодня. — **Управа.**
2245 3—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

КАГАНЦІ й ремені для псів поручає найдешевше робітня Барера, пасаж Гаусмана. 2190 2—?

МАЮ НА ПРОДАЖ українську машину до писання марки „Yost“ дуже дешево. — Вул. Божнича 19 від 2—7 попол. 2254 2—2

ГІРСЬКЕ ЛІТНИСЬКО! Хтоби схотів подихати чистим, здоровим гірським воздухом, — та потішитися гарною природою і вживати знаменитих купелів у Сьвічі, нехай приїде в чудові околиці Велдіжа. Там є вільна вигідна хата з кількома кімнатами, де можна приняти літників і дати їм мешкання, добірний достатній і здоровий харч, охотну та чемну службу. — Все разом за оплатою 180 зол. місячно, або 6 зол. денно. — Комунікація спеціяльно догідна 12 клм до залізниці, де курсують автобуси до кожного поїзду за оплатою 2 зол. — Почта loco. Велдіж. — Інформації подає і зголошення приймає **Стефанія Погорецька в Стрию, вул. Шевченка 6.**
2261 1—3

ВЕКСЕЛЬ IN BLANCO НА 300 ЗОЛ., виставлений і підписаний Пилипом Громом **згубила я на так зв. Чорнім Шляху** між Клебанівкою і Збаражом дня тринацятого червня 1931 р. і **тому його уневажнюю. — Паранька Кадлубицька,** служниця о. пароха Терпилівки. 2257

РУТИНОВАНОГО КОНЦИПІЄНТА зовсім здібного до самостійного ведення канцелярії на провінції, пошукує негайно адвокат Д-р Дмитро Мудрецький у Чесанові. 2259 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОПЕРАТОР
Д-р Д. САССОВЕР
ординує в недугах хірургічних. Лікування жиляків
ЛЬВІВ, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38—51
1953 18-30

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентґеном.

НЕ ЖУРИСЬ ДІВЧИНО! — МАНДЛЬ направить за **1 зол.** кульчик, брошку і перстенець відновить аж дивно! вул. **Коперника 14** напроти кіна. 2100

Практичною нагородою пильности для шкільної дітвори є
Молитвенник для молодіжи
виданий „Рідною Школою“.
Гарне сильне полотно, по 1·20 зол.
При гуртовних замовленнях 10 % знижки. Висилає за попереднім надісланням готівки або післяплатою:
Книгарня „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська 20.
2255 2—2

II РІК ВИДАВАННЯ!
КІНО ч. 12. вже в розпродажі. Просимо жадати по всіх кіосках і залізничих книгарнях „РУХ“.
Адреса: КІНО, Львів, вул. Блихарська 8. 1—5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.